

QuickScan en voortoets voor de locatie Zuideinde Oost 13, Kamperveen

QuickScan en voortoets voor de locatie Zuideinde Oost 13, Kamperveen

Colofon

© 2023

Tekst, samenstelling: Fopma NatuurAdvies

Opdrachtgever:

Wijze van citeren: Fopma NatuurAdvies, A, 2023. QuickScan en voortoets voor de locatie Zuideinde Oost 13, Kamperveen; *Fopma NatuurAdvies*, Rapport 2023-686, Wapse.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Fopma NatuurAdvies. Ook mag het zonder een dergelijke toestemming niet worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Fopma NatuurAdvies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Fopma NatuurAdvies. De opdrachtgever vrijwaart Fopma NatuurAdvies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

De informatie in dit rapport is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ACHTERGROND	4
1.2	AANLEIDING	5
1.2.1	<i>Soortbescherming</i>	5
1.2.2	<i>NatuurNetwerk Nederland</i>	5
1.2.3	<i>Gebiedsbescherming</i>	5
1.3	PROBLEEMSTELLING / DOELSTELLING	5
2	SOORTBESCHERMING – WET NATUURBESCHERMING	7
2.1	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN VOGELRICHTLIJN	7
2.2	BESCHERMINGSREGIME SOORTEN HABITATRICHTLIJN	7
2.3	BESCHERMINGSREGIME ANDERE SOORTEN	7
2.4	ZORGPLICHT	7
2.5	PROVINCIALE OMGEVINGSVERORDENING OVERIJSEL (POV)	7
3	LIGGING ONDERZOEKSGBIED EN ONDERZOEKSOPZET	9
3.1	LIGGING ONDERZOEKSGBIED	9
3.2	ONDERZOEKSMETHODE	9
3.2.1	<i>Bronnenonderzoek</i>	9
3.2.2	<i>Veldbezoek</i>	10
4	INVENTARISATIE NATUURWAARDEN	11
4.1	VOGELS	11
4.1.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	11
4.1.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vogels)</i>	12
4.2	VLEERMUIZEN	12
4.2.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	12
4.2.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)</i>	12
4.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	13
4.3.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.3.2	<i>Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)</i>	13
4.4	AMFIBIEËN, VISSSEN EN REPTIELEN	13
4.4.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	13
4.4.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)</i>	14
4.5	VLINDERS, LIBELLEN, JUFFERS EN INSECTEN	14
4.5.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.5.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (dagvlinders, libellen, juffers en insecten)</i>	14
4.6	VAATPLANTEN	14
4.6.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.6.2	<i>Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)</i>	14
4.7	OVERIGE BESCHERMDE SOORTEN	14
4.7.1	<i>Gegevens uit geraadpleegde bronnen</i>	14
4.7.2	<i>Gegevens uit veldbezoek</i>	14
5	BEOORDELING WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	15
5.1	VOGELS	15
5.2	VLEERMUIZEN	16
5.3	OVERIGE GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN	16
5.4	REPTIELEN, AMFIBIEËN EN VISSSEN	16
5.5	VLINDERS, LIBELLEN EN JUFFERS	16
5.6	VAATPLANTEN	16
5.7	OVERIGE DIERSOORTEN	17
5.8	AANBEVELINGEN VOOR NATUURINCLUSIEF BOUWEN	17
6	NATUURNETWERK NEDERLAND	18

7	NATURA 2000 GEBIEDEN (GEBIEDSBESCHERMING)	19
8	CONCLUSIES	20
8.1	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (SOORTEN)	20
8.2	CONCLUSIE NNN	20
8.3	CONCLUSIE WET NATUURBESCHERMING (GEBIEDEN)	20
9	BRONNEN	21
9.1	LITERATUUR	21
9.2	GERAADPLEEGDE WEBSITES	21
BIJLAGE 1	ALGEMENE VERBODSBEPALINGEN WNB	22
BIJLAGE 2	PROCES BEOORDELING ONTHEFFING WNB	23
BIJLAGE 3	JAARROND BESCHERMDE VOGELS OVERIJSEL	24
BIJLAGE 4	SAMENVATTING NDFF (1-1-2018 TOT 1-9-2023)	27
BIJLAGE 5	POV OVERIJSEL	28
BIJLAGE 6	ADVIEZEN NATUURINCLUSIEF BOUWEN	32

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

De opdrachtgever wil graag een kleine windmolen (type Logic 25 kW) met een ashoogte van ca. 20 meter om duurzame energie mee op te wekken voor hun eigen agrarisch bedrijf. De molen wordt geplaatst op de rand van het bouwblok bij de locatie Zuideinde Oost 13, Kamperveen (zie figuur 2). Op deze locatie kan men optimaal gebruik maken van de wind ter plaatse. Voor het plaatsen van een kleine windmolen wordt een QuickScan en een voortoets uitgevoerd (zie figuur 1).

In deze QuickScan wordt gekeken of er voor de realisering van de plannen nog een ontheffing (soorten) op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is. Ook kan uitsluitend gegeven worden of de gemeente bij een Omgevingsvergunning een verklaring van geen bedenkingen moet aanvragen. Het rapport kan tevens gebruikt worden bij de bestemmingsplanprocedure. In hoofdstuk 8 staan de conclusies van de QuickScan.

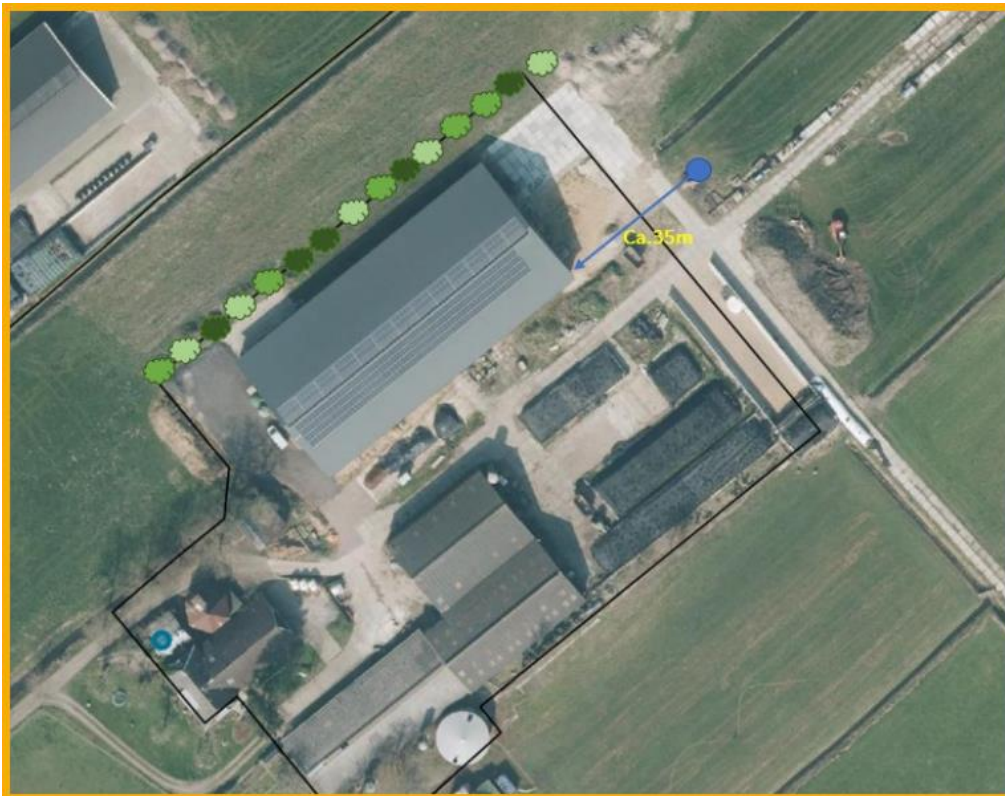
De te toetsen activiteit betreft:

- Bouw van 1 kleine windmolen op de rand van het bouwblok (zie figuur 2).

Er worden geen bomen gekapt of sloten gedempt voor de bouw en ze worden geplaatst op agrarische grond.

Figuur 1. Kaart met ligging onderzoeksgebied zwarte kader en plangebied rode pijl (Bron: NDFF).

Figuur 2. Locatie van de kleine windmolen (blauwe pointer)

1.2 Aanleiding

De aanleiding voor het maken van een QuickScan is de noodzaak en de wens om vooraf uit te sluiten dat door het project natuurwaarden aangetast kunnen worden.

1.2.1 Soortbescherming

Realisatie van de voorgenumen plannen kan invloed hebben op de bepalingen in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten in Nederland. Overtreding van de verbodsbepalingen (bijlage 1) ten aanzien van streng beschermde soorten vereist mogelijk een ontheffing (zie hoofdstukken 2 t/m 5 en 8).

1.2.2 NatuurNetwerk Nederland

In hoofdstuk 6 en 8 van deze QuickScan wordt gekeken of er door de activiteit negatieve effecten zijn op de realisering van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

1.2.3 Gebiedsbescherming

In deze QuickScan is tevens gekeken of er door de uitvoering van het voorgenumen plan sprake kan zijn van externe werking op nabijgelegen Natura 2000-gebieden. De Natura 2000-gebieden vallen eveneens onder de Wet natuurbescherming. Bij effecten op Natura 2000-instandhoudingsdoelen is mogelijk een vergunning vereist (zie hoofdstuk 7 en 8).

1.3 Probleemstelling / doelstelling

De QuickScan geeft antwoord op onderstaande vragen:

1. Komen er natuurwaarden voor, waarvoor het noodzakelijk is om een soort specifiek onderzoek eventueel met mitigatieplan te laten uitvoeren om te beoordelen in hoeverre het project handelingen bevat die in strijd zijn met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (soortbescherming)?
2. Zijn er effecten op de NNN?
3. Zijn er mogelijke effecten op de Natura 2000-instandhoudingsdoelen waardoor er een passende beoordeling gemaakt moet worden (gebiedsbescherming/ Wet natuurbescherming)?

Figuur 3. Foto's omgeving standplaats van de windmolen.

2 Soortbescherming – Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor het soortenbeleid deelt de Wet natuurbescherming de soorten in drie beschermingsregimes, namelijk vogels (EU-Vogelrichtlijn), soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten.

2.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). De lijst met jaarrond beschermde vogels staat in bijlage 3.

2.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Het Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn is ten aanzien van verstoren strikter dan het Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn.

2.3 Beschermingsregime andere soorten

Dit zijn de in de bijlage van Wet natuurbescherming genoemde soorten. Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 – 3.11 Wet natuurbescherming). Voor de soorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Omdat er ook veel algemene soorten in staan genoemd is de verwachting dat er weer een verdeling komt van meer en minder strikt beschermde soorten. Deze kan echter per provincie verschillen (zie bijlage 5).

2.4 Zorgplicht

Onder de Wet natuurbescherming geldt een zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. De zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer werkzaamheden, die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk nalaat of maatregelen neemt om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

2.5 Provinciale Omgevingsverordening Overijssel (POV)

(actualisatie d.d. 3 maart 2021 en door Provinciale Staten vastgesteld).

Citaat: “De Wet natuurbescherming biedt de mogelijkheid om soorten vrij te stellen van de in de wet opgenomen verbodsbepalingen om deze soorten te vangen en te doden. Overijssel maakt voor bepaalde soorten van deze mogelijkheid gebruik, zodat die opzettelijk mogen worden gevangen als dit nodig is in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud. Het gaat om algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd en ook niet het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd. Ook de staat van instandhouding van deze soorten komt niet in gevaar. Het gaat uitsluitend om soorten die zijn beschermd op grond van artikel 3.10, eerste lid, van de Wet, de zogenaamde nationaal beschermde soorten.

Deze soorten zijn niet beschermd op grond van de in artikel 3.5, van de Wet genoemde bijlagen bij de Habitatrichtlijn en internationale verdragen. Daarom is op grond van artikel 3.10, tweede lid, van de Wet een vrijstelling voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud mogelijk.

De soorten die onder deze titel vallen, zijn soorten die onder het regime van de Flora- en faunawet waren vrijgesteld en op grond van de Wet als nationale soorten zijn beschermd. Voor deze soorten handhaafde de provincie Overijssel met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming de vrijstellingen die onder de Flora- en faunawet golden. Een vijftal soorten die eerder onder de Flora- en faunawet waren vrijgesteld worden nu niet langer vrijgesteld. Het betreft de bunzing, egel, hermelijn, ondergrondse woelmuis en wezel. Voor de bunzing, hermelijn en wezel zijn onvoldoende gegevens bekend om aannemelijk te maken dat de staat van instandhouding niet in gevaar komt. De hermelijn staat bovendien op de Overijsselse aandachtsoortenlijst. Onderzoeksgegevens geven geen stabiel beeld voor de staat van instandhouding van de egel. De soorten bunzing, egel, hermelijn en wezel voldoen daarom niet langer aan de wettelijke criteria

om voor vrijstelling in aanmerking te komen. De ondergrondse woelmuis is sinds 1990 niet meer waargenomen in Overijssel en wordt om die reden niet langer vrijgesteld.

De overige soorten in bijlage 5 (*noot: bijlage aangepast aan nummering van dit rapport*) komen algemeen voor en de populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Het is juist bij soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of elke ingreep in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing aangevraagd moet worden. Soms is het ook in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna nodig om dieren te vangen. Bijvoorbeeld bij het overzetten van amfibieën. Uiteraard blijft wel de algemene zorgplicht (artikel 1.12 van de Wet) van toepassing. Dit betekent dat het opzettelijk vangen van de vrijgestelde diersoorten zoveel mogelijk voorkomen moet worden. Ook moet worden bekeken of voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, dan wel het bestendig beheer en onderhoud, niet op een andere manier uitgevoerd kan worden waardoor opzettelijk vangen niet nodig is. De Omgevingsverordening biedt geen ruimte voor opzettelijk doden.”

3 Ligging onderzoeksgebied en onderzoeksopzet

3.1 Ligging onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied voor de Wet natuurbescherming beperkt zich tot de percelen waarop de ingreep plaatsvindt en de directe omgeving (zie figuur 1). Voor de effecten op Natura 2000-gebieden is in hoofdstuk 7 ook gekeken naar het aspect externe werking.

3.2 Onderzoeksmethode

Deze QuickScan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Aan de hand van expert judgement door een ecoloog (Ir. A. Fopma van Fopma NatuurAdvies) is ingeschat wat de beschermde natuurwaarden zijn en de te verwachten effecten. De QuickScan soorten is gemaakt conform de definitielijst Netwerk Groene Bureaus 2021 (zie website www.netwerkgroenebureaus.nl).

3.2.1 Bronnenonderzoek

Gekeken is naar de volgende bronnen:

- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, zie ook bijlage 4).
- Literatuur (zie hoofdstuk 8).

Wat zit er in het NDFF?

Er is gebruik gemaakt van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). Hiervoor hebben we de gevalideerde data gebruikt (laatste 5 jaar). De omvang van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 1.

In de NDFF zit gevalideerde data van verschillende soortbeschermingsorganisaties en partners. Ook de data van Telmee.nl en waarneming.nl zit in de NDFF. Zo ook de eigen data van Fopma NatuurAdvies.

Soortenorganisaties

De soortenorganisaties zijn elk gespecialiseerd in een groep dieren of planten. Zij beheren databanken met verspreidings- en ecologische gegevens die door duizenden vrijwilligers verzameld zijn. Deze gegevens zijn ook beschikbaar in de Nationale Databank Flora en Fauna.

De soortenorganisaties hebben in de loop der jaren een grote expertise opgebouwd met betrekking tot veldbiologisch onderzoek, de ecologie van de Nederlandse flora en fauna en het beheren en interpreteren van monitorings- en verspreidingsgegevens.

- ANEMOON (Flora en fauna van de zee)
- Bryologische en Lichenologische Werkgroep (BLWG) (Mossen en korstmossen)
- De Vlinderstichting (Vlinders en libellen)
- EIS-Nederland (Ongewervelde dieren)
- FLORON (Planten)
- Nederlandse Mycologische Vereniging (NMV) (Paddenstoelen)
- RAVON (Reptielen, amfibieën en vissen)
- Sovon Vogelonderzoek Nederland (Vogels)
- TINEA (Micronachtvlinders)
- Zoogdiervereeniging (Zoogdieren)

Partners

Verschillende organisaties werken samen met de NDFF. Bijvoorbeeld door gegevens beschikbaar te stellen of andere kennis te delen.

- Alterra (landelijke vegetatiedatabank)
- Instituut voor Biodiversiteit en Ecosystem Dynamica (IBED)
- Naturalis Biodiversity Center
- Natuurhistorisch Genootschap in Limburg
- Natuurbank Limburg
- Natuurnetwerk
- Netwerk Ecologische Monitoring (NEM)
- Regelink Ecologie & Landschap
- Stichting Natuurinformatie (waarneming.nl)
- Stichting Staring Advies

3.2.2 Veldbezoek

Er heeft 1 veldbezoek op de planlocatie en de naaste omgeving plaatsgevonden.

Datum: 28 september 2023

Tijdstip: Middag

Weersbeeld: Droog, bewolkt.

Temperatuur: 21° Celsius

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar de potenties van het plangebied voor beschermde diersoorten en de mogelijke functies. Op basis van expert judgement is een inschatting gemaakt wat de mogelijke effecten zijn van de ingreep op beschermde soorten.

4 Inventarisatie natuurwaarden

4.1 Vogels

4.1.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

In het onderzoeksgebied zijn 156 waarnemingen van vogels geregistreerd, verdeeld over 52 soorten vogels. Hierbij zijn 6 soorten uit de "Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel".¹

Tabel 1. Waargenomen soorten in onderzoeksgebied in de periode 1-1-2018 tot 1-9-2023 in het NDFF. Vet en cursief zijn de jaarrond beschermde nesten en met * de soorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied (zie bijlage 3) (Bron: NDFF)

Vogelsoorten		
Bergeend	Grutto*	Ringmus*
Blauwe kiekendief	Holenduif	Roek
Blauwe reiger*	Houtduif	Spotvogel
Boerenwaluw	Huismus	Spreeuw*
Boomkruiper*	Keep	Staartmees
Boomvalk	Kievit	Stormmeeuw
Brandgans	Kneu	Tapuit*
Bruine kiekendief	Knobbelzwaan	Torenvalk
Buizerd	Koolmees	Tuinfluit
Ekster	Koperwiek	Tureluur*
Fazant	Krakeend	Vink
Fitis	Kramsvogel	Watersnip
Fuut	Merel	Winterkoning
Gaai	Oeverwaluw*	Witte kwikstaart
Goudplevier	Paapje	Wulp*
Graspieper	Putter	Zwarte kraai
Grote lijster	Regenwulp	
Grote zilverreiger	Rietgors	52 soorten

De data in het NDFF is matig volledig voor deze soortgroep.

Tabel 2. Waarnemingen jaarrond beschermde vogelsoorten t.o.v. het plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Jaren = alleen met broedindicatie)

Soort	Wrn	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Boerenwaluw	4	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Boomvalk	2	2021	Eén waarneming met broedindicatie betreffende een nest op een hoogspanningsmast op ca. 400 meter ten NO van de locatie van de molen.
Buizerd	7	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Huismus	1	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.
Roek	6	2021	Waarneming met broedindicatie, betreffende een kolonie met 8 nesten op de Zuideinde Oost 10 op ca. 400 meter ten ZZW van de locatie van de molen.
Torenvalk	5	nvt	Geen waarnemingen met broedindicatie.

Voor de effecten van de bouwfase wordt met name gekeken naar de mogelijke effecten op jaarrond beschermde soorten en nesten. Voor de effecten in de gebruiksfase wordt vooral gekeken naar de soorten binnen een straal van 250 meter rondom de molen.

¹ Bijlage 4.1 van de Beleidsregel Natuur 2017 Overijssel (in werking sinds 1 september 2019).

Data vogels in directe nabijheid de windmolen

Figuur 4. Gebied in de mogelijke directe invloedssfeer van de windmolen. De groene stippen zijn alle data van alle soorten die in het NDFF zit.

Zoals uit figuur 4 zijn er geen waarnemingen van vogels in het gebied rondom de molen. Ook op het erf zij geen waarnemingen in de NDFF.

4.1.2 Gegevens uit veldbezoek (vogels)

Aangetroffen soorten

Tijdens het veldbezoek zaten er op het erf en in de ligboxenstal een aantal vogels. In en op de stal zaten ca. 20 Huismussen en 18 Spreeuwen. In het perceel naast de stal foerageerden 12 Witte kwikstaarten. Op ca. 400 meter achter de stal liepen 10 Ooievaars en een groep Kieviten in het grasland.

Direct rondom de standplaats van de molen in het grasperceel (net buiten de verharding) zaten tijdens het bezoek geen vogels.

4.2 Vleermuizen

4.2.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Op basis van landelijke verspreiding (Bron: Zoogdiervereniging), zijn de volgende soorten mogelijk:

- Gewone dwergvleermuis
- Ruige dwergvleermuis
- Rosse vleermuis
- Laatvlieger
- Gewone grootoorvleermuis
- Watervleermuis
- Meervleermuis
- Franjestaart
- Baardvleermuis

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn in de periode 1-1-2018 tot 1-9-2023 geen waarnemingen van vleermuizen.

4.2.2 Gegevens uit veldbezoek (vleermuizen)

Tijdens het veldbezoek is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes op basis van expert judgement. De onderzoeksperiode is met name geschikt voor visuele inspectie naar verblijfplaatsen van vleermuizen. De vleermuizen zijn nachtactief. Er is gekeken naar potentiële verblijfplaatsen en

invliegopeningen en daarbij is gelet op veegstrepen rond invliegopeningen en uitwerpselen op de muur of op de grond onder de verblijfplaats. De geschiktheid van de bebouwing als verblijfplaats is tevens beoordeeld op basis van bouwstijl, materiaalgebruik en staat van onderhoud. Aan de buitenzijde is gekeken naar aanwezigheid van geschikte toegangen.

Verblijfplaatsen

Er gaan geen verblijfplaatsen voor vleermuizen verloren. Achter op het erf is een brede strook met verharding, waarna het grasland begint waarin de molen is gesitueerd. De stallen op het erf staan op ruime afstand van de molen. Er staan geen bomen in de nabijheid.

Foerageergebied / vliegroutes

De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied. De locatie waar de molen is gepland achter op het erf. De molen wordt niet geplaatst in het verlengde van landschappelijke structuren (bomenrijen, vaarten, hoge hagen, etc.), welke een functie voor vleermuizen hebben.

4.3 Overige grondgebonden zoogdieren

4.3.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied (zie figuur 1) waargenomen soorten.

Tabel 3. Data NDFD in de periode 1-1-2018 tot 1-9-2023.

Soort	Wet natuurbescherming
Bruine rat	Onbeschermd
Haas	Wnb § 3.3 ²
Mol	Onbeschermd
Muskusrat	Onbeschermd
Woelrat	Wnb § 3.3 ²

4.3.2 Gegevens uit veldbezoeken (overige zoogdieren)

Tijdens het veldbezoek zijn in het onderzoeksgebied geen grondgebonden zoogdieren waargenomen. Het terrein bestaat uit beton en grasland en is wel 'matig geschikt' voor zoogdieren, zoals de Mol, Huisspitsmuis, Egel, Huismuis, Bruine rat, Bosmuis, Vos, Ree, Haas etc.

4.4 Amfibieën, vissen en reptielen

4.4.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 4. Data NDFD in de periode 1-1-2018 tot 1-9-2023.

Soort	Wet natuurbescherming
Groene kikker (Onb.)	Wnb § 3.3 ²
Ringslang	Wnb § 3.3

Tabel 5. Waarnemingen beschermde soorten t.o.v. plangebied. (Wrn = aantal waarnemingen, Max_ind = maximaal aantal waargenomen individuen tijdens een waarneming)

Soort	Wrn	Max_ind	Jaren	Locatie t.o.v. plangebied
Ringslang	1	1	2022	Verkeersslachtoffer op de Wittensteinse Allee op > 1 kilometer ten ZO van de locatie van de molen.

² Vrijgestelde soort op grond van de Omgevingsverordening Overijssel

4.4.2 Gegevens uit veldbezoek (amfibieën, vissen en reptielen)

Er zijn geen soorten amfibieën, vissen of reptielen aangetroffen in het plangebied op de plek waar de windmolen komt. Er is op het perceel (raaigras) is ook geen geschikt habitat aanwezig.

4.5 Vlinders, libellen, juffers en insecten

4.5.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In de tabel staat een overzicht van de in het onderzoeksgebied waargenomen soorten.

Tabel 6. Data NDFF in de periode 1-1-2018 tot 1-9-2023.

Dagvlinders	Status	Libellen	Status
Argusvlinder	Onbeschermd	Lantaarntje	Onbeschermd
Bont zandoogje	Onbeschermd	Variabele waterjuffer	Onbeschermd
Bruin blauwtje	Onbeschermd	Weidebeekjuffer	Onbeschermd
Bruin zandoogje	Onbeschermd		
Gehakkelde aurelia	Onbeschermd		
Groot dikkopje	Onbeschermd		
Groot koolwitje	Onbeschermd		
Kleine vos	Onbeschermd		
Kleine vuurvlinder	Onbeschermd		
Koolwitje (soort onbepaald)	Onbeschermd		
Landkaartje	Onbeschermd		

4.5.2 Gegevens uit veldbezoek (dagvlinders, libellen, juffers en insecten)

Op de rand van het perceel foerageerde een Klein geaderd witje. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen in het plangebied op de plek waar de windmolen komt. Er is op het perceel (raaigras) is ook geen geschikt habitat aanwezig.

4.6 Vaatplanten

4.6.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Er zijn 42 waarnemingen van 36 onbeschermde soorten geregistreerd. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen.

4.6.2 Gegevens uit veldbezoek (vaatplanten)

Het terrein is volledig in gebruik als graslandperceel. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

4.7 Overige beschermde soorten

(Sprinkhanen, krekels, geleedpotigen, nachtvlinders, mossen, korstmossen, algen, wieren etc.)

4.7.1 Gegevens uit geraadpleegde bronnen

Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

In het onderzoeksgebied zijn geen andere beschermde soorten op grond van de Wnb geregistreerd.

4.7.2 Gegevens uit veldbezoek

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het terrein is hiervoor ook niet geschikt.

5 Beoordeling Wet natuurbescherming (soorten)

5.1 Vogels

Effectenbeoordeling

Broedvogels

Kleine zangvogels/ bosvogels:

Het gaat in alle gevallen om enkele broedparen per jaar in het in figuur 5 aangegeven gebied. Soorten als de Spreeuw, Huismus, Holenduif, Kauw en Witte kwikstaart, Boerenwaluw zitten met name in en rond de schuren en stallen. Van deze soorten is de kans op aanvaringen met kleine windmolens klein (Sweco, 2019).

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Roofvogels / uilen:

Er zijn geen waarnemingen in de directe omgeving van de windmolen. De kans op aanvaringen met windmolens is bij roofvogels en uilen groter. Volgens Sweco is de Kerkuil één van de meest gevoelige soorten voor kleine windmolens. Deze soort is niet aangetroffen op het bedrijf en ook niet in de directe omgeving. Met name de hogere molens vergen slachtoffers. In de betreffende situatie gaat het om een molen met een ashoogte van 20 meter en een rotor-straal van ca 7 meter achter een bestaande loods.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Watervogels:

De kans op aanvaringen met windmolens is bij watervogels groter. Ook hiervoor geldt dat met name de hogere molens meer slachtoffers vergen. In de betreffende situatie gaat het om een molen met een ashoogte van 20 meter en een rotor-straal van ca. 7 meter achter een bestaande schuur. Voor watervogels is weinig tot geen geschikt broedbiotoop aanwezig rond de planlocatie. Effecten op watervogels worden dan ook niet verwacht.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Reigers / Ooievaars:

Er zijn geen bekende broedlocaties in de directe omgeving van de geplande windmolen. Reigers en ooievaars foerageren wel regelmatig in de omgeving. Voor de beoordeling geldt dezelfde redenatie als voor roofvogels.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Niet broedvogels

Grote concentraties van steltlopers en watervogels kunnen leiden tot een verhoogd risico op aanvaring met windmolens. Er zijn wel 2 waarnemingen van groepjes ganzen op de percelen achter de molen. Het gaat dan met name op de stoppel (braak land) foeragerende ganzen. De ganzen zitten op een afstand van ca. 200 meter van het bedrijf. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de bedrijvigheid op het bedrijf in de wintermaanden.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

Algemeen (effecten aanleg)

Op de bouwlocatie zijn geen effecten te verwachten op broedende vogels. De molen wordt geplaatst op een graslandperceel. Op het erf zelf is continu bedrijvigheid. De bouw van de molen op een graslandperceel zal weinig tot geen invloed hebben op de vogels in de omgeving. Er zijn geen kwetsbare soorten te verwachten waarvan de staat van instandhouding in het geding is.

Om verstoring van broedvogels met 100% te kunnen uitsluiten moet men de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen.

Omdat geen ontheffingen worden verleend voor het verstoren van vogels en/of het vernielen van nesten wordt geadviseerd om het bouwrijp maken voor het broedseizoen (globale richtlijn³ 15 maart - 15 juli) uit te voeren of te beginnen na 15 juli. Voorkom het vestigen van broedvogels op het bouwperceel door het plaatsen van wapperende zakken of enkele linten.

Op deze wijze zijn effecten op vogels in de aanlegfase met zekerheid uitgesloten.

Beoordeling: er is een zeer geringe incidentele kans op een slachtoffer.

5.2 Vleermuizen

Effectenbeoordeling

De molen wordt geplaatst aan de rand van een verhard erf (net buiten de verharding). Er wordt niets gesloopt en de molen komt op ruime afstand tot hoge lijnvormige landschappelijke structuren (erfplanting).

Beoordeling: Er is een geringe incidentele kans op een slachtoffer.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Effectenbeoordeling

Effecten op grondgebonden zoogdieren worden op basis van de data uit de NDFF en op basis van het veldbezoek niet verwacht.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Effectenbeoordeling

Reptielen

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Amfibieën

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Vissen

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.5 Vlinders, libellen en juffers

Effectenbeoordeling

Dagvlinders

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

Effectenbeoordeling

Libellen en juffers

Effecten zijn vanwege het ontbreken van geschikt habitat in het gebied uitgesloten.

5.6 Vaatplanten

Effectenbeoordeling

³ **Broedseizoen:** Vogels worden met name beschermd tijdens het broedseizoen. Een belangrijke vraag is dus: Van wanneer tot wanneer duurt het broedseizoen? Vaak wordt als grove lijn gezegd dat het broedseizoen duurt van 15 maart tot en met 15 juli. Inderdaad broeden vogels met name in deze periode. De bescherming van vogels is echter niet gebaseerd op een datum, maar op het daadwerkelijke broedseizoen. Dat kan ook al voor 15 maart of na 15 juli zijn. Het broedseizoen begint niet pas wanneer de eieren gelegd zijn. Het broedseizoen gaat al van start met de paarvorming, territorium afbakenen en het bouwen van nesten. In deze tijdsspan worden vogels, hun nesten en eieren beschermd door de Wet natuurbescherming. Het nest mag niet verwijderd, verstoord of leeggehaald worden (Bron: Vogelbescherming Nederland).

Op het graslandperceel is geen geschikt habitat aanwezig voor beschermde soorten. Effecten op beschermde soorten kunnen op voorhand worden uitgesloten.

5.7 Overige diersoorten

Effectenbeoordeling

In het gebied zijn geen andere beschermde diersoorten aangetroffen.

5.8 Aanbevelingen voor natuurinclusief bouwen

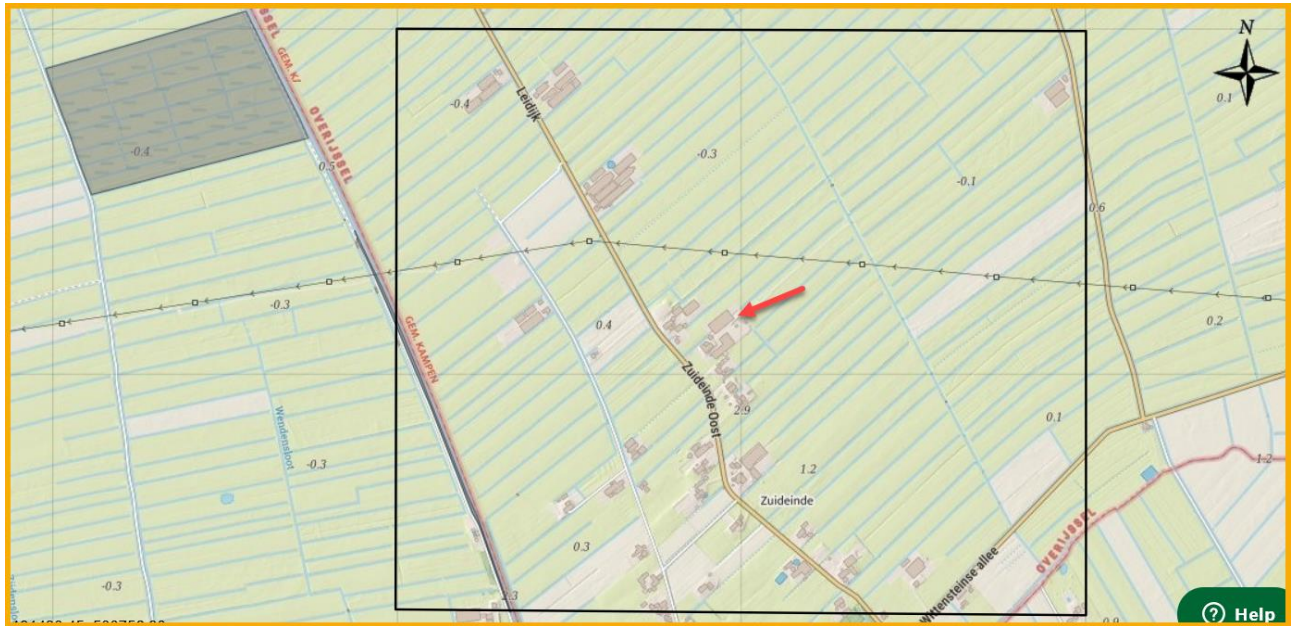
Vanwege de achteruitgang van de biodiversiteit eisen provincies en gemeenten steeds vaker dat bij renovatie en nieuwbouw met natuur inclusief ontwerpt. Vogelbescherming Nederland en de Zoogdiervereniging hebben met steun van o.a. de Provincie Overijssel een toolbox ontwikkeld (www.bouwnatuurinclusief.nl). Uit deze toolbox hebben we een aantal mogelijk bruikbare adviezen gehaald. Deze zijn opgenomen in bijlage 6.

6 NatuurNetwerk Nederland

Binnen de provincie Overijssel zijn veel natuurgebieden. Die vormen samen een netwerk: het Natuur Netwerk Nederland. Dat netwerk bestaat uit bestaande natuurgebieden, maar er worden ook nieuwe natuurgebieden ontwikkeld. Het Natuur Netwerk Nederland is beschermd, je mag er bijvoorbeeld niet zomaar bouwen.

Een deel van het Natuur Netwerk heeft zelfs Europese bescherming: de Natura 2000-gebieden (zie hoofdstuk 7). Maar ook buiten de Natura 2000-gebieden zijn stukken natuur die het beschermen waard zijn.

Zoals uit onderstaande figuur blijkt ligt het plangebied niet in het NNN. Effecten van de bouw op het NNN kunnen dan ook worden uitgesloten.

Figuur 5. Overzicht planlocatie (rode pijl) t.o.v. de NNN. (Bron: NDFF)

7 Natura 2000 gebieden (gebiedsbescherming)

Natura 2000 is een netwerk van Europese natuurgebieden. Het vormt de basis van het Europese natuurbeleid. Natura 2000 is gericht op de instandhouding en ontwikkeling van soorten en ecosystemen die voor Europa belangrijk zijn. Een voorbeeld is de Noordse woelmuis, die alleen nog maar in Nederland voorkomt.

Zoals blijkt uit onderstaande figuur ligt het plangebied niet in de directe nabijheid van Natura 2000 gebieden. Negatieve effecten op Natura 2000 gebieden zijn derhalve met zekerheid uitgesloten.

Figuur 6. Ligging van het onderzoeksgebied (zwarte vlak) en planlocatie (rode pijl) ten opzichte van Natura 2000-gebieden. (Bron: NDFF).

8 Conclusies

8.1 Conclusie Wet natuurbescherming (Soorten)

Als de aanbevelingen uit onderstaande tabel en hoofdstuk 5 worden uitgevoerd, dan kunnen effecten op beschermde soorten voorkomen worden en is er naar onze mening alleen aanvullend onderzoek nodig naar effecten op vleermuizen in de gebruiksfase.

Wij adviseren wel om deze conclusie (het rapport) door het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning (Gemeente Kampen) te laten bevestigen. Het is eventueel ook raadzaam om het rapport voor te leggen ter beoordeling aan de provincie.

Tabel 7. Overzicht conclusies aangaande verstoring en de eventueel te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek noodzakelijk	Wnb- ontheffing noodzakelijk	Bijzonderheden / opmerkingen
Vogels	Broedvogels	Nee, mits	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
	Jaarrond beschermd	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.1
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
	Vliegroutes	Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.2
Overige zoogdieren		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.3
Amfibieën		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Reptielen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Vissen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.4
Libellen en vlinders		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.5
Vaatplanten		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.6
Overige soortgroepen		Nee	Nee	Nee	Zie verder paragraaf 5.7

8.2 Conclusie NNN

Er zijn geen effecten op de NNN-gebieden te verwachten.

8.3 Conclusie Wet natuurbescherming (gebieden)

Er zijn geen effecten op de Natura 2000-gebieden te verwachten. Een vergunning op grond van Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk voor de overige effecten.

9 Bronnen

9.1 Literatuur

- [REDACTED] (et al) 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland (Avifauna van Nederland 2) GMB uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/Utrecht.
- [REDACTED] (et al.) 2009, Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, Tirion Natuur.
- [REDACTED] 2003. Europese Natuur in Nederland; Habitattypen, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- [REDACTED] 2008. Europese Natuur in Nederland; Soorten van de Habitatrichtlijn, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- [REDACTED] (et al.) 1994. Zoogdieren van West-Europa, KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- SOVON 1987, Atlas van de Nederlandse Vogels.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002 Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000, Nederlandse fauna 5, Naturalis, KNNV-uitgeverij Leiden.
- SOVON & CBS 2005, Trends van vogels in het Nederlandse Natura 2000 netwerk, SOVON-informatierapport 2005/09. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Sweco, 2019. Evaluatie beleid kleine windturbines, Provincie Groningen, Projectnummer 365795, Referentienummer SWNL0242800.

9.2 Geraadpleegde websites

• www.sovonatlas.nl	[verspreidingsgegevens vogels]
• www.rijksoverheid.nl & www.synbiosys.alterra.nl	[natuurwetgeving / soortbescherming & gebiedsbescherming N2000 / EHS, profielendocument]
• www.natuurloket.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.overheid.nl	[actuele wetteksten]
• www.uilen.org	[vogelwaarnemingen en informatie / uileninformatie]
• www.waarneming.nl	[waarnemingen van flora en fauna]
• www.zoogdieratlas.nl	[waarnemingen zoogdieren]
• www.ndff.nl	

NATIONALE DATABANK
FLORA EN FAUNA

BIJLAGE 1 Algemene verbodsbepalingen Wnb

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

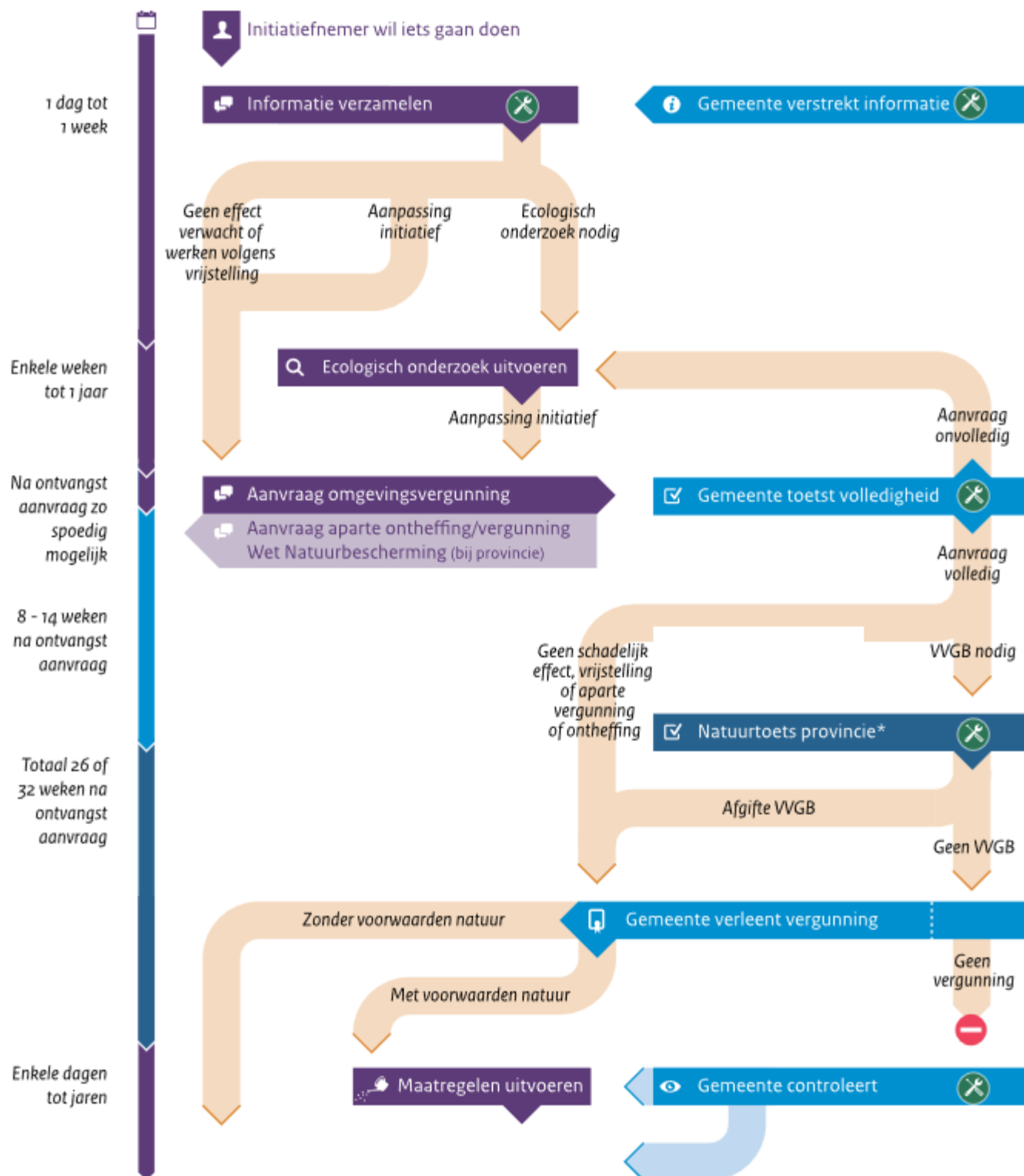
1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2 Proces beoordeling ontheffing Wnb

Verdere uitwerking van het schema op:

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/routeplanner.aspx?subj=routeplanner#initiatiefnemer>

BIJLAGE 3 Jaarrond beschermde vogels Overijssel

Aanpassing: Beleidsregel Natuur Overijssel 2017 (ingaaand 1 september 2019)

Artikel 4.3.3 Vogels met jaarrond beschermde functionele leefomgeving

Het verbod als bedoeld in artikel 3.1, lid 2 van de wet is jaarrond niet van toepassing op nesten van soorten opgenomen in bijlage 4.2, Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel, als is aangetoond dat er voldoende alternatieve leefomgeving in de omgeving aanwezig is voor de betreffende soort(en) om zich te kunnen vestigen.

[Toelichting: De vogelsoorten op de lijst “bijlage 4.2: Vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel”, zijn weliswaar soorten die vaak terugkeren naar waar zij het jaar ervoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Ze zijn op deze lijst geplaatst vanwege bijvoorbeeld de slechte staat van instandhouding waarin ze verkeren. Het zijn ook soorten die specifieke eisen stellen aan hun nestplaats en bijbehorend functioneel leefgebied, waardoor binnen de reikwijdte van de soort slechts beperkte alternatieve nestgelegenheden aanwezig zijn.

Het gaat hier nadrukkelijk niet om gebiedsbescherming van deze soorten. De bescherming van het functionele leefgebied, is alleen aan de orde als de betreffende soort voor zijn voortplanting uitsluitend afhankelijk is van dat betreffende functionele leefgebied en er geen alternatieven of uitwijkmogelijkheden in de omgeving zijn.

Een omgevingsscan moet duidelijkheid geven over de feitelijke ecologische omstandigheden van de betreffende vogelsoorten ter plaatse.

Als uit de omgevingsscan blijkt dat er geen zwaarwegende feiten en/of ecologische omstandigheden voor de betreffende soort op die locatie aan de orde zijn, hebben deze nesten alleen bescherming gedurende balts/nestbouw, broedperiode en verzorging vlieg vlugge jongen.

Met andere woorden: in het broedseizoen zijn de nesten beschermd (artikel 4.3.1). Buiten het broedseizoen zijn de nesten/nestgebieden van deze vogelsoorten beschermd als er onvoldoende alternatieve nestmogelijkheden zijn.

Hierbij speelt de flexibiliteit van de betreffende soort een rol: is de soort zelf in staat een nieuwe nestplaats te vinden? Accepteert een soort kunstmatige nestgelegenheden? Hoe flexibeler de soort, hoe minder zware maatregelen nodig zijn.

Deze aspecten moeten nadrukkelijk aandacht krijgen in de omgevingsscan. De omgevingsscan moet ten minste informatie geven over:

1. de aard en omvang van de activiteit of handeling;
2. de invloedsfeer van de activiteit of handeling op het broedgebied van de soort;
3. de effecten van de activiteit of ingreep op de jaarrond beschermde nesten;
4. de staat van instandhouding is van de vogelsoorten (bijlage 4.1 en 4.2);
5. op welke wijze de (mitigerende) maatregelen mogelijke negatieve effecten op de jaarrond beschermde soorten (bijlage 4.1) zullen voorkomen en dat de gunstige staat van instandhouding van de soorten (bijlage 4.2) niet in geding komt.]

Bijlage 4.1 bij Beleidsregel Natuur 2017

Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel

#	Naam	Categorie
1	Boerenwaluw	3
2	Boomvalk	4
3	Bosuil	3
4	Buizerd	4
5	Gierzwaluw	2
6	Grote gele kwikstaart	3
7	Havik	4
8	Huismus	2
9	Huiswaluw	2
10	Kerkuil	3
11	Oehoe	3
12	Ooievaar	3
13	Raaf	4
14	Ransuil	4
15	Roek	2
16	Slechtvalk	3
17	Sperwer	4
18	Steenuil	1
19	Torenavalk	4
20	Wespendief	4
21	Zeearend*	4
22	Zwarte specht	3
23	Zwarte wouw*	4

* Deze soorten hebben een groeiende landelijke populatie en daarmee binnen enkele jaren kans op vestiging van een broedpaar in de provincie Overijssel.

- Categorie 1 Nesten die gedurende het broedseizoen in gebruik zijn als nest en buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
- Categorie 2 Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- Categorie 3 Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
- Categorie 4 Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel

#	Naam	Categorie
1	Blauwe reiger	5
2	Bonte vliegenvanger	5
3	Boomklever	5
4	Boomkruiper	5
5	Draaihals	5
6	Gekraagde roodstaart	5
7	Glanskop	5
8	Grauwe vliegenvanger	5
9	Groene specht	5
10	Grote bonte specht	5
11	Grutto	5
12	IJsvogel	5
13	Kleine bonte specht	5
14	Kortsnavelboomkruiper	5
15	Middelste bonte specht	5
16	Oeverzwaluw	5
17	Ringmus	5
18	Spreeuw	5
19	Tapuit	5
20	Tureluur	5
21	Veldleeuwerik	5
22	Wulp	5
23	Zomertortel	5
24	Zwarte mees	5
25	Zwarte roodstaart	5

Categorie 5 Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

BIJLAGE 4 Samenvatting NDFF (1-1-2018 tot 1-9-2023)

Wnb - Vogelrichtlijn	
Bergeend	<i>Roek</i>
Boomvalk	Spotvogel
Ekster	Tuinfluitier
Graspieper	Tureluur
Grutto	Vink
Houtduif	Winterkoning
Kievit	Wulp
Krakeend	Zwarte kraai
Wnb - andere soorten	
Groene kikker (Onb.)	Ringslang
Haas	Woelrat

(Alleen vogels met broedindicatie in deze tabel, overige vogels zie tabel 1)

BIJLAGE 5 POV OVERIJSSSEL

Soort	Aardmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Bosmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Bruine kikker
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Dwergmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Dwergspitsmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Gewone bosspitsmuis

<i>Belang:</i>	l3 Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Gewone pad
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Haas
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Huisspitsmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Kleine watersalamander
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Konijn (niet gedomesticeerd)

<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Meerkikker
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Middelste groene kikker
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Ree
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	n.v.t.
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Rosse woelmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Tweekleurige bosspitsmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen;

<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Meerkikker
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Middelste groene kikker
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied. ; In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Schepnetten
<i>Specifieke voorschriften:</i>	t.b.v. belang van bescherming van wilde flora of fauna: alleen vrijstelling voor vangen
Soort	Ree
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	n.v.t.
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Rosse woelmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen; Bestendig beheer en onderhoud in de landbouw of bosbouw, aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, in het kader van natuurbeheer, in het kader van landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
<i>Gebied:</i>	De gehele provincie
<i>Periode:</i>	Gehele jaar.
<i>Toegestane middelen/methoden:</i>	Vangkooien
<i>Specifieke voorschriften:</i>	n.v.t.
Soort	Tweekleurige bosspitsmuis
<i>Belang:</i>	Ruimtelijke ontwikkelingen;

BIJLAGE 6 Adviezen natuurinclusief bouwen

Landschap
Overijssel

Uw achtertuin is
groter dan u denkt

Aanlegwijzer takkenril

Takkenril in het landschap

Takkenril op het erf

Locaties voor takkenrillen

Ook snoeihout heeft nut

Houtwallen, singels en bosjes moeten worden gesnoeid. Laat het snoeihout niet liggen, maar voer het af of nog beter verwerk het in een takkenril. Vele dieren, maar ook planten profiteren ervan.

De lengte van een takkenril kan variëren van 3 tot 20 meter of zelfs nog langer. Dit is afhankelijk van de locatie en het beschikbare snoeihout. Creëer een takkenril door het snoeihout van groot naar klein op te stapelen. Stammen en dikke takken onderop, dunnere takken bovenop. Verwerk geen aangetast of ziek snoeihout in een takkenril.

Voor vogels en zoogdieren biedt een takkenril een goede nest-, voedsel- en schuilgelegenheid. Amfibieën en reptielen vinden er een plek om te overwinteren. Daarnaast vormt het voor paddenstoelen, varens en andere plantensoorten een uitstekend verblijf met voldoende voedsel in het dode hout. Een takkenril kan op verschillende plekken worden aangelegd. Van een takkenril bij een houtwal profiteren soorten als winterkoning en wezel. De ringslang maakt gebruik van een takkenril langs een bosrand. Langs de sloot zijn de heggenmus, waterspitsmuis en hermelijn te vinden, terwijl bij een poel de gewone pad, kamsalamander en boomkikker ervan profiteren. Dichter bij de schuur of boerderij vinden de egel en huismuis er een optimaal plekje.